

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Külföldön: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— május 26.

(Izmok.) Örömmel szemléltük a tornász ifjak felvonulását. Az új nemzedék lelkes, erős, izmos. Valami érdekesség van ebben, hogy a nevelés legújabb irányzata a lélek mellett a testi képzést is fölvetve a programjába. Mintha azt a tételt óhajtáná az új irányzat kifejezni, hogy a szellem fejlettségére a művelődésnek van szüksége, ez pedig a békés időkre bizza feladatait, a testi erőt pedig a szabadság követeli meg, ennek kivívása pedig küzdelmekkel és harcokkal jár. — Szabadságunkért küzdünk, szüksége lehet a hazának ifjú népének erős izmaira. Testben és lélekben erős, új nemzedéket kívánunk a hazának, hogy akár a béke, akár a harc korszaka várjon rá, azt mindkettő késznek találja a maga feladataira.

(Szigoru ítélet.) Z. Fekete Imrénét élethosszig való börtönre és tíz évi hivatalvesztésre ítélte a törvényszék.

— Mit jelent az a tíz évi hivatalvesztés? Kérde egy laikus uriember. Hiszen ha egyszer meghal, nem tudjuk megakadályozni semmiféle földi ítélettel, hogy a más világon ne jusson tüstént hivatalhoz?

— Bolond, felelik neki, hiszen nem is úgy kell azt az ítéletet érteni! Azt jelenti, hogy Feketének a halála után tíz évig nem lehet... bábasszony!

(Késedelmes kinevezés.) Gyors tempóban kezdett különösen gróf Andrássy Gyula és Polónyi Géza a darabont istálló kitakarításához. Ujabbban azonban ugylátszik mintha az új sópró rossszabbul söpörne. — Darabont alakok (mint p. o. a furcsa szerepet játszó horvát bán, vagy Boda Dezső ur és egyes haladóparti főispánok) megmaradtak állásaikban. A főispáni kinevezések (köztök Debrecen és Hajdu vármegye főispánjái) fenn akadnak a bécsi rostan. Mi lehet ennek az oka? Talán a bécsi intrika dobott követ a szerencsésen megindult magyar állami gépezet kerekéi közé. Lehet, hogy rémeket látunk, lehet hogy igazunk van, a midőn arra intjük a nemzetet, hogy jó lesz el nem bizonkodni és készen állani, ha kell a békére, ha kell a nemzeti ellenállás folytatására. — Nem félünk senkitől, velünk az igazság!

A vámtarifa.

— május 26.

Wekerle miniszterelnök ismét Bécsbe készül. Az autonóm vámtarifa kérdésének elintézése valóban olyan sürgős, hogy nem tűr halasztást.

A kormány hivatalát avval a határozott kötelezettséggel vállalta el, hogy elintézteti az ország költségvetését, megszavaztatja a rendes ujoncjutalékot és gondoskodik a külfölddel kötött szerződések becikkelyezéséről. Ezeket a tárgyakat legutóbb még a trónbeszéd is olyanoknak jelölte meg, amelyek elintézése minden egyebet elintéz.

Mielőtt azonban az autonóm tarifa ügyével tisztába nem jutunk, e tárgyak el nem intézhetők. Kitészik ez a következőkből:

Nemcsak a rendes költségvetés, de még egy egyszerű indemnity is felhatalmazza a kormányt a vámok szedésére, amelyek természetesen a bevételek szerint szerepelnek. Vámok csak egy megállapított és törvénybe iktatott vámdijszabás szerint szedhetők. Ilyen tarifa pedig ez idő szerint nincs. A régi már nem érvényes, az új felett most foly a disputa.

De ezenfelül egyéb okból is elodázhatlan a tarifa törvénybeiktatása. Vannak még külföldi államok, amelyekkel szerződésünk még nem perfekt. Igy pl. Szerbiával most foly a tárgyalás. A kormánynak természetesen felhatalmazást kell kérnie az országgyűléstől, hogy a tárgyalásokat folytathassa. De minő tarifa alapján? — Nyilvánvaló, hogy ez elől a kérdés elől az országgyűlés ezen a ponton sem térhet ki.

Ezekből pedig azt a következtetést vonhatjuk le, hogy *Wekerle és a magyar kormány nem egyezhetik bele olyan kompromisszum indítványba, mely a tarifa előadását jelentené.* A kérdést most el kell intézni. Ha ugyan az osztrák viszonyok nem engedik meg, hogy az utolsó percben nem talál *Wekerle* Sándor tárgyalásra képes osztrák miniszterelnököt.

A magyar álláspont változatlanul ma is az, hogy az országnak joga van

az autonóm vámtarifát önállólag törvényi sorába beiktatni. *Sőt vélekedésünk szerint csakis ilyen módon.* De azt Ausztriában nyilván elfeledik, hogy Magyarország ma a külön vámterület jogi állapotának pedig a külön vámtarifa felel meg. Ez világos és nyilvánvaló. A monarkia másik állama csak azt követelheti, hogy egy egyoldalú magyar intézkedés a két állam szabad forgalmát, sem pedig a szabad forgalom alapján kötött külföldi kereskedelmi megállapodásokat ne sértse. Attól pedig nincs miért aggódnia. *Wekerle* miniszterelnök tárgyaló erejét döntő nyomatékkal támogatja ügyünk igazsága, melyet elhomályosítani nem engedhet. Ha tehát kompromisszumról szó lehet, az csak olyan módus lehet, mely a magyar álláspontot valamiképen honorálja.

Politikai hírek.

— Osztrák-magyar bank. Az Osztrák-magyar bank főtanácsa ma — mint nekünk táviratozzák — Budapesten ülést tartott, amelyen *Pringer* udvari tanácsos, főtitkár a bank állására, valamint a pénzügyi értékpiacon helyzetére vonatkozólag jelentést terjesztett elő. A főtanács ezután egyhangulag elhatározta, hogy a bankkamatlábát *egy fél százalékkal leszállítja.* Eszerint május 26-tól kezdődőleg váltókat, wariánsokat 4 százalékkal, állami járadékokat, sőtaltványukat, magyar kincstári utaltványokat, valamint jelzálogokra adott kölcsönöket 4 és fél százalék, egyéb értékeket 5 százalékkal kamatláb mellett számíthat le.

A politikai helyzet.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, május 26.

A képviselőház mai ülése, azon pedig az új tisztikar megválasztása általános megnyugvást keltett. A választások — kivált a két alelnöki szék betöltése — úgy folyt le, a mint a vezérek által kötött paktum diktálta jeléül annak, hogy a szövetkezett pártok között megismerés nincs, őket a pártközi béke magyarázására személyi kérdések felidézésével beugratni nem lehetett.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZŐ ÍZŰ TERMÉSZETES HASHÁJTÓSZER.

(A delegációk összehívása.)

A hivatalos lap mai száma a következő királyi kéziratot közli:

„Kedves dr. Wekerle! A magyar országgyűlés részéről az 1867. évi XII. törvényeik értelmében az 1906. évre vonatkozó közös előterjesztések tárgyalására kiküldendő bizottságot, valamint a birodalmi tanács által az 1867. évi december hó 21-én kelt törvény alapján ugyanazon célból megválasztandó bizottságot a részükre törvényileg meghatározott teendők elintézése végett folyó évi június hó 9-ére Bécsbe ezennel egybehívom.

Midőn ehhez képest egyttal közös minisztériumaimat az alkotmányos elöterjesztéseik megtételére utasítom, megbízom Önt, hogy a magyar országgyűlés bizottságának kiküldése s e bizottság tagjainak egybehívása iránt intézkedjék.

Kelt Budapesten, 1906. évi május hó 23-án.

Ferenc József s. k.

Wekerle Sándor s. k.

Hasonló értelmű és szövegű kéziratokat közöl a hivatalos lap, amelyet az uralkodó a delegációk összehívása céljából intézett gróf Goluchovszky közös külügyminiszterhez és Hohenlohe Schillingsfürst herceg osztrák miniszterelnökhöz.

(Fiume kormányzója.)

Jelentették, hogy a fiumei kormányzó állásra gróf Nákov Sándort nevezte ki a király. A hivatalos lap mai száma közli a kinevezést tartalmazó királyi kéziratot.

(A horvátok Wekerlénél.)

Wekerle Sándor dr. miniszterelnök ma délelőtt a képviselőház miniszteri fogadótermében fogadta a horvát országgyűlési tagok együttes tiszteletét, amelyen Drohobeczky Gyula kőrösi püspök is részt vett.

A küldöttség nevében Medakovic Bogdan, a horvát országgyűlésnek és a horvátok klubjának elnöke üdvözölte szíves szavakban a miniszterelnököt.

Wekerle Sándor dr. miniszterelnök az üdvözlésre a többi közt azt válaszolta, hogy ami az alkotmányos együttműködésnek előfeltétele, igyekezzenek saját részükről is odahatni, hogy olyan egészséges pártalakulások jöjjenek létre, amelyek egyes pártok megsemmítése nélkül a kormányt támogató alkotmányos új párt létesítését lehetővé teszik, amely párt a Magyarországgal állandó alapon való egészséges együttműködést biztosíthassa.

(Főispáni kinevezések.)

A holnapi hivatalos lap közli, hogy a király Weszprém Zoltán, Hajdúmegye és Debrecen városa, Farkas Albert alispánt Marostordamegye, Hunker Dénes földbirtokost Veszprémmegye és Botlik Lajos orsz. képviselőt Krassószörénymegye főispánjaivá kinevezte.

(Wekerle Bécsben.)

Wekerle miniszterelnök Szerényi és Popovics államtitkárokkal Bécsbe utazott, elutazása előtt Kossuthal sokáig tanácskozott. A miniszterelnök Bécsbe utazásának célja, hogy a vámkérdésben tanácskozást folytasson az osztrák miniszterelnökkel.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, május 26.

Az új rend jelentkezik: pont tizkor megszólalnak a Ház összes csengői. Kezdődik az ülés. Szappanos bácsi az elnöki székben ül, de a honatyák nagyon lassan gyülekeznek. A régi képviselők nem tudják megszokni a korán kelést. De azért az ülés megkezdődik pontban tíz órakor.

Korelnök az ülést megnyitja.

Korjegyző felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét, melyet észrevétel nélkül hitelesítnek.

Ezután az osztályok előadói tesznek jelentést a mandátumok megvizsgálásáról.

Korelnök: Következik az elnökválasztás.

A szavazás egynegyed 12-ig tart s ekkor az elnök a szavazatok megszámlálása végett az ülést felfüggeszti.

Szünet után.

Korelnök jelenti, hogy leadatott 264 szavazat. Ebből 10 üres volt s így Justh Gyula 254 szóval a képviselőház elnökévé megválasztott.

Ezután a két alelnöki állásra szavaztak.

Korelnök kihirdeti, hogy Návay Lajos és Rakovszky István szótöbbséggel alelnöknek megválasztottak.

A tisztikar bevonulása.

A jegyzők és a háznagy megválasztása után Tóth János háznagy vezetésével bevonult az új tisztikar. Az általános, lelkes éljenzések elhangozásával Justh Gyula elnök megköszöni a neki jutott megtiszteltetést. Nagyhatalú beszédében hangsúlyozza, hogy ezuttal történelmi nevezetességű határkőhöz értünk, mely elválasztja a gyászos múltat a reményteljes jövőtől. A trónt és az országot csak úgy biztosíthatjuk, ha a népképviselőket és az alkotmányt megerősítjük. Adja Isten, hogy jövőre ne zavarja meg semmi a trón és a nemzet közötti egyetértést. (Általános, hosszas éljenzés.)

Elnök ezután jelentést tesz a mandátumok megvizsgálásáról s a Házat megalakultnak nyilvánítja.

A legközelebbi ülést jövő hétfőn tartják

Az alispáni-szék.

— május 26.

A hajdúvármegyei alispáni szék körül megindult állásfoglalás nagy mozgalmakkal jár.

Osztörtökön Kabán volt értekezlet, melyen 28-an jelentek meg. E törpe kisebbség Nábráczky István főszolgabíró jelölte, ugyanazonban, hogy a főjegyzőségre Pákozdy Sándort jelölte ki, az első aljegyzőségre azonban nem az egyedül illetékes Dávidházy Sándor másodjegyzőt, hanem némelyek a főszolgabíró fiát akarták, helyezték előtérbe, a ki eredetileg a másodjegyzői állásra óhajtott pályázni. Biztos megállapodásra nem jutottak e tekintetben.

Nábráczky mellett 40-50 bizottsági tag áll, nagyobbára kényszerűségből: bérlet, nagybérlők, vendéglősök, korcsmárosok, szatócsok, jegyzők, bírák, esküdtek.

Mint már jeleztük, Nábráczky az alispáni állásnál épügy el fog bukni, mint fia az aljegyzőségnél. Hajdúszoboszlón ugyanis dr. Fekete Lászlóban a másod, esetleg harmadjegyzői állásra erős ellenfele akadt, Hajdúszoboszlón pedig dr. Szabó Imre személyében, ki szinte erős ellenfél lesz.

Dr. Fekete László Szoboszlóról legalább 60 szavazatra számíthat.

Somossy mellett is megindult az akció. Kömmerling János és Harsányi Dezső dorogi biz. tagok és dohánytermelők Hajdúháza átrándultak a helyzet tanulmányozására, itt azonban alaposan kiábrándulhattak. További kísérletezések történtek Somossy mellett Tégláson, Sámsonban, Balmazújvároson, Nánáson. Az eredmény azonban egyáltalán nem biztató, sőt teljesen visszautasító volt.

A régi Tisza-gárda embereit megnyergelték, de másokat nem lehetett kapni.

Sokan azt várják, hogy a főispán valamely irányban állást foglaljon s akkor a sok herce-hurcának egyszerre vége szakad. A jelenlegi kialakulás szerint Kovács Gyula Hajdúszoboszlói földbirtokos mellett tömörül a közérdeket elfogulatlanul szolgáló bizottsági tagok java része és nagy többsége, úgy hogy megválasztása egészen bizonyos. Ezt megakadályozni ma már lehetetlen.

r. l.

Dr. Wolaffka Nándor temetése.

— május 26.

Mintha maga a Teremtő is siratta volna a mulandóság létezését, amely elköltöztette ebből a világból Wolaffka Nándor püspököt, a debreceni katolikusok rajongva szeretett lekipásztorát. . . . Amidőn Irinyi István arról kezdett beszélni, hogy elhunytával lehullott a fej koronája, — sötét nehéz felhők csoportosultak az égboltozaton, majd lassu cseppekben esni kezdett az eső. . . . Amikor a bucsuztatóban sirt és zokogott a megemlékezés fájdalma, a csendes eső zuhogó záporrá változott át. A nehéz esőcseppek ólomsúlylyal csapódtak az utca kövezetéhez, mintha mondani akarják volna:

„Olyan súlyos nem lehet még a ti fájdalmatok sem, mint a Teremtőé, akinek a mulandóság törvénye szerint trónához kellett őt szólítani. . . .

Sirt és zokogott ma mindenki: A gyászoló tenger sokaság, komoly, élemedett férfiak, agg és ifju nők és ártatlan fehér kisdedek. . . .

És a koporsóban, nyugvó hallott elszálló lelke bizonyára érezte azt a megkönnyebbülést, a mely az emlékezés sarujából táplálkozik. . . . Bizonyára, hogy a lelke megnyugvással telve nyugodott meg az Ur zsámolyánál, mert ha nem is gyűjtött össze tengernyi értékeket, — magával vivé az egész város kegyeletének örökké kötelező adóját. . . .

Requiescat in pace. . . .

Alig bontakozott ki teljes valóságában a reggel, a Szent-Annához vezető utcákból ezernyi ezer ember tolongott a katolikus templom felé, ahol a temetési rend szerint a szertartás kezdetét vendő volt. — A rendőrség diszbe öltözött biztosai és legénysége

Das lithion tartalmu.

Kellemes íze miatt felülmulja a hasonló lithion tartalmu ásványvizeket. — A forrás vize sűrű és csiramentes.

Kapható minden fűszer és ásványvizkereskedésben.

A Singlèri**SZULTÁN-FORRÁS**

páratlan hatásu

Kutvezetőség. Holénia Béla Eperjes

Das lithion tartalmu.

Hugydó és hugyhajtó! Szakorvosok vesebajoknál, áldott állapotban lévő nők hányásánál miot specificumot alkalmazák.

Főraktár Debrecenben: Kontsek Kornél unál.

Végh Gyula főkapitány és Jeney Miklós kapitány vezetésével már 7 órakor elfoglalták a templom bejáratát és rövid terep szemle után meghatározták a gyászoló gyülekezet helyét.

Az összes debreceni fegyvernemekből összeállított disz-század 8 órakor érkezett a templom elé. Ekkorra már sűrű rajokban nagyobbára gyászöltözetben hullámzott le és fel a gyászolók serege, — tulnyomóan nők és gyermekek. Ekkor még nem nyitották ki a templomot. Az első harangzugasra aztán megnyiták a templom ajtajai, s lassan szalngózni kezdtek a testületek és küldöttségek, amelyeknek szertartási rend szerint a templom főhajójában tartottak tenn megfelelő helyet.

A városi tanács érkezett legelőször teljes számban Kovács József polgármester vezetésével, s arcukon a félreismerhetetlen meghatottság jelével vonultak be a templomba. Ezután gyors egymásutánban jöttek a bírói, ügyészi kar, különböző testületek, egyesületek, iskolák és felekezetek küldöttségei. A templom belsejében a díszbe öltözött tüzérség tagjai vezették őket kijelölt helyükre. — háromnegyed kilenc óra tájban Jóna Vince, a rendező bizottság tagja utasítást adott, hogy a templomba a künn várakozókat is bocsássák be. — Minden rendezavarás nélkül, ájtatos csendben jutottak be az egyes csoportok a templom belsejébe. A férfiak a szertartáshoz illő komolysággal tüntek, hogy nagyobbára nők kerüljenek be a templomba.

Pontban 9 órakor a requemel végző papság élén Fetser Antal segédpüspökkel a baloldali sekrestye felől a főoltár elé lépett. Ez szolgált jelül arra, hogy az összes templomok harangjai megkondujanak. Fájdalmasan megható volt ez a harangzugas. Mintha az egész város égő bánata nyilvánult volna meg benne.

Fetser Antal segédpüspök megkezdte a gyászmisét. 24 pap segédkezett neki, — köztük görög katolikus lelkészek is. A gyászmise 10 óráig tartott. Mise alatt az egyházi vegyes énekhar énekelt; a zenedei zenekar kísérete mellett, — majd mise végén a városi dalegylet. Könnyes szemekkel, elfojtott, csukló zokogással rezgett végig a gyászoló gyülekezeten az elmulás feletti fájdalom.

Ezalatt künn a templom előtt megható türelemmel várakozott a tengernyi sokaság és bár az égboltozaton sötét felhők tüntek fel, senki sem mozdult el a helyéről.

Mikor a templom belsejéből jelezték, hogy a mise végéhez közeledik, a templom udvaráról sorrendben kihozták az összes koszorukat. A munkások rokkant-egyletének tagjai fogták a csokrot, míg a szalagot két oldalról fehér-ruhás Szvetits növendékek tartották.

A koszoruk közül a következőket sikerült feljegyeznünk:

Debrecen város tanácsa, Wolaffka Antal és családja. A debreceni r. kath. egyház község, Gyenes család, Szent Erzsébet nőegylet, a nagyváradai káptalan, a debreceni r. kath. káptalanok, Feri és Vilma, a kegyesrendi tanárok, Svetitsintézet növendékei, a Svetitsintézet tanítónői, a debreceni gör. kath. egyház. A r. kath. elemi iskola tanulói, a debreceni VII. huszárezred, Temesvár József, városi iskola, a debreceni izraelita nőegylet, a máv. altisztkör, a kegyesrendi főgymnázium növendékei, a magyarországi rokkant munkás pénztár, a debreceni munkás egylet, a Szent Miklós műintézet, Buday

Józsefné, Uhlarik Béla, Váczy János, Tolnay Kornél, Munkási János és édesanyja, Smid család, Pallavicini ögróf neje, Szent László dalegylet, Ott Károly és családja, Dely Imre, Bajomi Mihály, Nogrady család, Mariška, Margit és Ilus, Fischer család, Orra Endre, Lafrankó Paula és családja, a debreceni kath. hívek, a debreceni siketnéma tanintézet, Kubalik János és neje, Irinyi István és neje, Szilágyi István és neje, Stegmüller Árpád, Aczél Géza családja és Kaffka Róza stb.

A koszorukat vivők a katonai kordon előtt állottak meg. Ezenközben gyors egymásutánban megérkeztek a katolikus iskolák növendékei is, akiket a főkapitány a Szent-Anca utca elején állított fel, hogy a templomból kiözönlő sokaság el ne tiporja őket.

10 órakor a mise véget ért, s a szertartást végző papsággal az élén megindult a menet a templomból kifelé. Elöl a virágokkal feldíszített pálmávet vitték, amelynek ez volt a felirata: „Nyugodj békével“, — utána vitték a két hófehér selyem zászlót, a feszületet, majd az egyszerű fakereszt következett ezzel a felirással: „Itt nyugszik Dr. Wolaffka Nándor, élt 54 évet.“

A koporsót a templom előtt emelvényre helyezték. A papság és a gyászoló család vette körül az emelvényt. Hangos zokogással nyilvánult meg újra és újra a mély fájdalom s a nők közül sokan elájultak.

Az emelvény előtt felállított, s fekete fátyollal bevont szószékről a r. kath. egyház-község nevében Dr. Irinyi István ügyész bucsuztatta el a halottat költői hasonlatokban gazdag bucsubeszédben.

Magasztalta az elhunytban az igazi, hivatásának élő papot, a ki buzgó hitéletet teremtett, páratlan társadalmi tevékenységet fejtett ki a közművelődésnek farradhatatlan bajnoka volt, iskolákat létesített a meglevőket fejlesztette, a közjótékonyosság terén pedig felekezeti különbség nélkül ugy működött, hogy az igazán átértett, nagy veszteség könyűje ragyog mindenki szemében.

Dr. Irinyi bucsuztatója alatt zuhogó zápor verte szét a kapuk és ereszek alá a sűrű tömegekben hullámzó sokaságot.

11 óra felé járt már az idő, amikor a Szent László dalegylet a koporsó felett elénekelte a „Circum dederunt me“ kezdetű gyászdalt, az „Egyetértés“ zenekara Bethowen gyászdalát fújta s a koporsót vivő 6 lovas gyászkeszi lassu tempóban megindult. Ekkorra már az eső alig alig szitált úgy, hogy a gyászoló gyülekezet lassanként 3—4000 főre szaporodott. A menetet 15 árva leányka vezette be, akik egész uton hangosan zokogtak. Utánuk 8 díszbe öltözött readőr kövekezett, s az „Egyetértés“ zenekara, majd a koszorút vivő leánykák, a szertartást végző papság, a kath. iskolák növendékei, a halottas kocsi, a gyászoló család s végül a nagy számban felzaporodott gyászoló gyülekezet. Amerre a menet elhaladt, a Piac, Kossuth és Batthányi-utókon az üzleteket bezárták, az apró gyászfátyolos gázlángok pedig égtek.

Féltizenkét óra felé érkezett a menet vissza a templomhoz. A koporsót itt a kripta elé vitték, újra beszentelték és rövid ima után a Munkás dalegylet megható, alkalmi gyászdalának hangjai mellett a kripta-lejárójára fektetett deszkákon lecsusztatták a sírboltba. Az elkészített sírbelybe rövid szertartás után örök nyugalomra helyezték a nemesszivő püspök holttestét.

A gyászoló család megható zokogása sokáig emlékezetes fájdalommal és borzalommal töltötte meg a hallgatók szívét. A sírhely felé, amelyet a munkások nyomban befalaztak, díszes köemléket fognak állítani.

Délben a gyászoló családot számos testület és notabilis kereste fel részvételével. A kath. templomban pedig egész napon át síráttak ájtatos hívői elköltözött lelkipásztorukat.

Szuverén szép és megható volt az a részvét, melyet a debreceni református egyház lelkészei és a főiskola tanárai tanusítottak a róm. kath. főpap temetésénél. Gróf Dégenfeld József egyházkerületi főgondnokon kívül ott láttuk a templomban Kiss Albert, Könyves Tóth Kálmán, Jánosi Zoltán lelkészeket, Dr. Ferenczy Gyula akad. igazgatót, Csiky Lajos, dr. Jászai Viktor dékánokat, dr. Erdős József theol. tanárt, Hajdu Zsigmond püspöki titkárt és több református segédlelkészt. Mikor ezt nagy örömmel följegyeztük, készséggel kijelentjük egyszermind azt is, hogy tegnap hírvünk az a része, a mely szerint a Wolaffka ravatalánál a római katolikus templomban megjelent református egyházi férfiak azt az ő vallásuk elveivel ellenkező szertartásokodásban (imakönyvből olvasás, a ravatal előtt imádkozásba merülés stb.) mutatták volna ki részvételüket: alkalmi tudósítónk jóindulatból eredt túlszín zése volt, mely azonban a valóságának nem felelt meg.

Hazai iparcikkek jegyzése.

A „Magyar Védőegyesület“ debreceni fiókjának beadványa.

— május 26.

A „Magyar Védőegyesület“ debreceni fiókjának választmánya beadványt intézett a Kereskedői Társulathoz, melyben a helybeli üzletekben kapható hazai áruk teljes jegyzékének összeállítását kéri. A beadványt bizonyára hazafias örömmel teszi magáévá a Kereskedői Társulat, hogy ezáltal hozzájáruljon a nemzeti ipar föllendítését célozó mozgalom sikeréhez.

A nagyérdemű beadványt szórólszóra itt közöljük:

A „Kereskedői Társulat“ elnökségének Helyben.

„Magyar Védőegyesület“ debreceni fiókjának f. hó 16 án tartott választmányi ülése a hazai ipar támogatásának gyakorlati módjait beszélt meg.

Általános felfogásnak bizonyult a választmány tagjainak az a meggyőződése, hogy az iparpártolási akció csak a fogyasztók és kereskedők egybevágó összeműködésével vezetethet sikerre. A nemzeti öntudat ereje az újabb időben felkelte ugyan a fogyasztó közönség hajlandóságát a hazai ipar támogatása iránt, de éppen azért mert az iparpártolási mozgalom még a kezdet kezdetén van, a fogyasztó közönség nincs tájékozva az iránt, hogy miféle iparcikkekben kaphat hazai származásukat. E tájékozatlanság eredménye aztán, hogy kereskedőiktől sohasor ismétlődő esetben a fogyasztók olyan cikkekből is magyar gyártásukat kívánják a melyeknek a termelésével a hazai ipar még nem foglalkozik. A napi gondok és teendőik sokféleségével elfoglalt fogyasztó közönség nem is kísérheti oly figyelemmel az ipari termelés terén elforduló eseményeket, mint a hogy azt a közvetítő kereskedelem a maga hivatásánál fogva megteheti.

Ezekre tekintettel választmányunk sürgős szükségnek ismerte fel egy oly jegyzék összeállítását, mely felsorolja a helybeli kereskedőinknél kapható mindennemű hazai iparcikkek. E jegyzék összeállítására magukat kereskedőinket kérjük fel. Kérlekünk, hogy hozzájuk az igen tisztelt Elnökség által képviselt Kereskedői Társulat utján intézzük, nemcsak azért, mert e társulatnak évszázadra

visszanyuló jelentős működése biztosítéka annak, hogy a hazai ipar támogatásához lelkesen és teljes erejével nyújt segítő kezet, hanem azért is, mert a Kereskedő Társulat a maga szakosztályai útján a kívánt jegyzéket városunk összes kereskedőinek bevonásával és így a célhoz leginkább vezető úton s a legalaposabban állíthatja össze.

Kérelmünk ezek után arra irányul, méltóztassék e tiszteletteljes átiratunkat a szakosztályok tárgyalása alá bocsájtani s oda hatni, hogy a szakosztályok összes kereskedőink meghallgatásával a helybeli üzletekben kapható hazai áruk teljes jegyzékét minden egyes szakmára vonatkozólag külön-külön állítsák össze s bocsássák rendelkezésünkre. A mi feladatunk leendő aztán, hogy a jegyzéket sokszorosítsuk, annak Debrecen minden egyes háztartásába való eljuttatásáról gondoskodjunk.

Igen tisztelt Elnökség!

Az iparpártolási mozgalom új hajtása a nemzeti lelkesedés talajából fakadt ugyan fel s kell hogy továbbra is táplálkozzék abból, de életerős törzssze csak úgy lehet, ha a gazdasági élet törvényei szerint fejlődhetik. A forgalom gazdasági törvényei szerint ipari mozgalmunk a kereskedelem jogos érdekeinek sérelmével sikerre nem vezethet. A hazai ipar támogatásának ép ezért nem szabad sem a kereskedők ok nélküli zaklatásával sem pedig károsodásukkal járnai.

Ezen elvnek megfelelőleg kettős célt óhajtunk a kért jegyzék által elérni, — egyfelől úgy véljük, hogy e jegyzék véget vet az ez idő szerint nem létező hazai iparcikkek folytonos keresése által előidézett kellemetlenségeknek, másfelől pedig úgy reméljük, hogy a kérelmünkben megnyilvánuló ama jelenség, mely szerint ime maga a fogyasztó közönség sürgeti a hazai áruk nyilvántartását, kereskedőinket a hazával pótolható külföldi árucikkek megrendelésénél óvatosságra int s ezáltal károsodástól óvja meg.

Kelt: a Magyar Védőegyesület debreceni fiókjának 1906 május hó 16-án tartott üléséből. Wessprémy Zoltánné, Sesztina Jenő a női és férfi osztály elnökei, Gaszner Géza, dr. Händel Vilmos a férfi osztály elnökei.

Irodalom és Művészet.

Titoktartás.

Szived mélyébe rejtéd szerelmi
Gyönyöröd, bánatod;
Ne tudjon senki más felőle,
Csak ő, kitél kapod.
Üres szívűek sokasága
Irigyli gyönyöröd,
Ha hozzáférhet, összetépi,
És mulat bánatod fölött.

Ha látod őt a társaságban
S vadul lüktet szived:
Csitítsd a vágyát, mely felé hajt
S gőgöd, hogy ő tied.
Végy észre más is, aki ott van,
Essék bár nehezen,
Szemetek a míg összevillan
Elárulótok ne legyen.

Hadd hallják játszai csevegését,
Néhány könnyed szavát,
Kik sose sejtik: hangja milyen,
Ha érzés hajtja át.
Egy kézsorítást fel se végy te,
Kit csókja üdvözít,
Mosolyát tőlük ne irigyeld,
Kik elől rejti könnyeit.

Oh, mindezért, mit türsz miatta,
Kárpótold gazdagon
Az első perc, midőn karodba
Repülhet szabadon.
Pajzán beszéd forras: lésszen,
Mi addig megnyötört,
A visszafojtott vágy kitorve
Pazarul szórja a gyönyört!

A „Szabadság”-nak írta:

Koroda Pál.

A balmazujvárosi zsványok.

Vasuti pályaoór, mint rablóvezér.

Esküdtszéki főtárgyalás.

(Saját tudósítónktól.)

— május 26.

Nemrégiben március hó közepén szenzációs betörés történt a közeli Balmazujváros községben. Vakmerő tettesek éjnek idején feltörték Weinberger Márton és Stein Ferenc szesznagykereskedők üzletét, hova behatolva, nem elégedtek meg a rablással, hanem azonfelül iszonyu rombolást vittek véghez, rengeteg kárt okozva a kereskedőknek. Szétzúzták és kiürítették a Werthein-szekerényt, összetépték az üzleti könyveket és mindenféle irományokat. Majd a bolt helyiségéből lekerülve a pincébe az ott elhelyezett szesszel telt hordókból kiütöttek a csapot és kieresztették azoknak tartalmát, úgy hogy az egész szesz készlet tönkre ment és a tulajdonosok több ezer korona kárt szenvedtek.

Az eset — annak idején — általános izgalmat keltett a környéken. A betörők kézrekerítésére széleskörű nyomozást indított a csendőrség, mely Szimic járásörmesterrel élén, mindent elkövetett, hogy a kutatás eredményre vezessen. A gyanu viszonyokkal ismerős környékbéli lakosok ellen irányult. A csendőrség már huzamosabb idő óta szemmel kísért néhány gyanus viselkedésű parasztembert, akik feltűnő költökezéssel magokra vonták a figyelmet. Mindjárt azon kezdte a nyomozást, hogy ezeknek egyikét Gál Istvánt elfogta. Az atyafi először tagadott, miről sem akart tudni, hanem több órai vallatás után megtört, beismerte, hogy tud a betörésről sőt részese annak és megnevezte a bűntársait is. További vallatása során pedig meglepő dolgok kerültek napfényre. Kiderült, hogy a községben egy veszedelmes bűnszövetkezet létezik. Jól szervezett rablóbanda, amely már évek óta a legvakmerőbb módon garázdálkodott és rettegésben tartotta az egész környéket.

A banda tagjai Juhos István vasuti váltóőr, Kovács Péter, Gál András, Nagy András és Röt János balmazujvárosi lakosok voltak, akik közül különösen az első három Juhos István váltóőr, aki mint vezér szerepelt, Kovács Péter és Gál András egész sereg kalandosabbnál kalandosabb, a régi zsványvilágba illő rablási kísérletet követtek el. Éjnek idején felfegyverkezve, álarcosan, néha női ruhába öltözve járták be a közeli pusztákat, tanyákat.

Ezelőtt kétesztendővel 1903. év nyarán történt, hogy Lichtschein Márton Balmazujváros határbeli András tanyai bérlőhöz egy éjjel fegyveres álarcos rablók állítottak be pénzt követelve halálos fenyegetések között. Az eset vármegyeszerte nagy izgalmat keltett. A tetteseket nyomozták, de eredménytelenül.

Mikor a banda tagjait elfogták, kiderült, hogy Lichtschein látogatói Juhos István, Kovács Péter és Gál István voltak, a kik nem sokkal később ugyancsak hasonló rablási kísérletet követtek el Csige János balmazujvárosi gazdasági pénztáros és Deli Márton nagyhortobágyi vasuti váltóőr ellen.

A három rabló bűnpörének tárgyalását akik lefartóztatásuk óta a debreceni ügyészség fogházának lakói, ma kezdte meg az esküdtszék Kerekes János törvényszéki bíró elnöksége alatt. — A szavazó bírák: Tatay Bertalan és Tóby Elek, a vádat Szabó alügyész, a védelmet V. Nagy Gusztáv ügyvéd képviseli. Juhos István és társai beismerték tettüket, a tanúk kihallgatása és a perbeszéd délután véget érték, ítélethozatalra azonban csak holnap kerül a sor.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— május 26.

Ősmagyarok vadászdala.

Vadászva töltünk éjt napot
Száz vad csapáson át —
Fölverjük dallal itt amott
Az erdők vadonát.
Meotis kék vize mögül
Szállunk ki, mint a sas,
Kürtszótól, daltól zeng körül
Az erdő, völgy, havas . . .
Feszül az íjj, feszül a kar
S a nyíl pendülve száll
Ahol jár Hunor és Magyar
Ezer ott a halál!

Hazánk a messze Napkelet,
De nyugtunk nincs sehol —
Bolygunk a nagy világ felett,
Nem tudva: merre-hol?
Hol a szabadság napja süt,
Szellős sátozt verünk —
A gondviselőnk mindenütt
Sasröptű fegyverünk.
Feszül az íjj, feszül a kar
S a nyíl pendülve száll,
Ahol jár Hunor és Magyar,
Ezer ott a halál! . . .

Pakots József.

— Istentisztelet. Az ág. ev. templomban vasárnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

A gör. kath. kápolnában: 6 órakor reggeli istentisztelet; délelőtt 9 órakor szent mise, predikáció; délután 3 órakor vecsénye, 4 órakor májusi ájtatosság sz. beszéddel.

— A depr. ref. tanítóképző intézet majálisa Helybeli ref. tan. képző intézetünk ifjusága igen sikerült és nagyon látogatott majálist rendezett ma a nagyerdei Dobos pavillonban, amelyet valóságos tündérkertté alakították át ez alkalomra, zöld girlandokkal, tölgy és viráglevelekkel díszítvén a termet, melyet üde, friss levegő töltött be. A táncmulatságot szép és minden ízében sikerült estélyi műsor előzte meg. A mulatság a reggeli órákig eltartott.

— Faipari szakrajztanfolyam záróvizsgálója. A „Magyarországi Famunkások szövetségének debreceni fiókjá” asztalosságok részére szakrajztanfolyamot rendezett, melyet az iparkamara is támogatott. A tanfolyam záróvizsgálója holnap vasárnap délelőtt 10 órakor, a főreáliskolában lesz. Felhívjuk rá az érdeklődők figyelmét.

— Felhívás. A gör. kath. templom építési alap javára rendezendő mulatság előzetes megbeszélése végett felkérjük a hivatkozott, hogy ma azaz 27-én délután 5 órakor Burgundia uca 1 szám alatti iskola helyiségbe megjelenni sziveskedjenek. — Az előkészítő-blzottság.

— Teke-verseny. A debreceni. M. Á. V. altiszti kör holnap, vasárnap díj kuglizást rendez. Kezdeté délelőtt 10 órakor. Vendégek ssivnsen láttatnak.

— Szökés a szanatóriumból. Pár nappal ezelőtt a Kékgolyó utca 6. száma alatt levő Schevarcer féle szanatóriumból megszökött egy elmebeteg. Barthodeiszky Kálmán dr. 43 éves nyugalmazott járásbíró a szökevény, akit 53 évvel ezelőtt hoztak fel a sopronmegyei Belédéről, ahol nagybirtoka van. Barthodeiszky csendes beteg volt és így megengedték, hogy a kertben sétáljon. Tegnapelőtt séta közben kiszökött az intézetből és azóta eltűnt. A rendőrség nyomozza

az eltüntet, aki magas, kovér ember, haja őszes, szeme fekete, orra pisze. Térdei járás közben meggyozynak. Tekintete tétova. Egész magatartásán látszik, hogy elmebeteg.

— **Pillanatfelvételek Wolafka te metéséről** Dacára a zuhogó esőnek és a kedvezőtlen időjárásnak sikerült Letzter József jónévű fényképészünknek dr. Wolafka Nándor impozáns temetéséről több jó pillanatfelvételt eszközölni. Az egész menet tizenkét képben van megörökítve és így annak minden része látható. A képek már tegnap láthatók voltak Békés Lajos férfidivat kereskedő és Varga József butorkereskedő kirakatában.

— **Előléptetések** A kereskedelemügyi miniszter, a nyugdíjba távozó, érdemes Ericz Ernő főfelügyelő helyére, a Pályafenntartási osztály főnökévé, az üzletvezetőség egyik főhivatalnokát: Bartók Agoston felügyelőt, ennek helyettesévé pedig Eckestein Márk felügyelőt nevezte ki. A két kiváló szakférfi ezen megérdemelt előléptetéséhez a magunk részéről is szívből gratulálunk.

— **Meglopott korelnök.** Kecskemétről a rendőrség táviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy Szappanos István orsz. képviselő kecskeméti lakását feltrétk és onnan több ezer koronát érő ékszert elloptak. A nyomozás adatai szerint a betörők Budapestre szöktek. A rendőrség nyomozza őket.

— **A Polgári Kör juniálisa.** A polgári kör választmánya a több oldalról tett megkereséseknek készséggel kíván eleget tenni. Egyhangu határozattal kimondta, hogy régi jó hirnevezés méltóan, nyári tánevigalmát június hó 23-án fogja megtartani a nagyerdei „Dobos” pavillonban, melyre a kellemesen mulatni vágyók figyelmét előre is felhívja a rendezőség.

— **Nyilvános köszönet** Dr. Kun Mihály ügyvéd ur, a Bika szállodabeli asztaltársaság nevében 33 kor. 83 fil. juttatott kezimhez a siketnémákat gyámolító egyesület részére. Fogadják a szíves adakozók az egyesület hálás köszönetét. Füleky Pál pénztáros.

— **Orfeum a Bikában.** A változatos, részben új műsor, amelynek egyik fő vonzó ereje az, hogy szigoruan családias, állandóan nagy közönséget vonz az orfeumba. Különösen tetszenek Querida és Tisel exantrikok Nelson táncosok, Minelis család akrobaták. Miss Leona sodronytáncművésznő és Clanson akrobata.

— **Elveszett:** Péntek reggelre virradóra a vasut előtt levő népkertben, egy fekete kékításkya a benne levő hangjegyekkel együtt. Megtalálójá, vagy nyomra vezetője illő jutalomban részesül, ha a kereskedelmi akadémia kapusánál jelentkezik.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac utca 44. dr. Ujfalussy ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejárataánál levő kirakatban.

— **Utazók és ügynökök** fix fizetéssel és jutalékkal felvételek Schweitzer Testvérek cégnél Debrecenben, Piac utca 56.

— **A legkedveltebb arcszépítő,** mely joggal viseli a felülmúlhatatlanság jelzőjét, kétségtelenül a híres Földes féle Margit-eréme, mely valóban meghódította a világ hölgyközönségét, sőt urak is használják, mert teljesen ártalmatlan, a bőr mindennemű tisztátanságát, szeplőt, pattanást, mitesszert stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arcot üdövé fiatallá varázsolja. Nemcsak az arc bőrt, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére, finomítására is használják. Hölgyeink elragadtatással szólnak bámulatos hatásáról. — Nagy tégely 2, kicsi 1 kor. Kapható a készítő Földes gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerertárban, de óvakodni kell az utánzatoktól.

— **Egy óriási bálna** hal minden esont-résztét sikerült megszerezniem, úgy, hogy most a női mellfűzők készítéséhez a legkiválóbb halcsont anyaggal rendelkezem. Tekintettel a nagy mennyiségre, abban a kedvező helyzetben vagyok, hogy minden elfogadható árban és vezetésem alatt készítették eredeti párisi és angol model után bármilyen érzékeny alaknak megfelelő kényelmes mellfűzőt. A tisztelt hölgyközönség ezzel abba az előnyös helyzetbe jut, hogy nem lesz kénytelen más rossz rendszerű és szakértelem nélkül készített fűzőket viselni, a mely esetleg a női szervezetre könnyen káros hatású lehet. Nagy raktárt tartok kész mellfűzőkben 2 koronától feljebb. Javítást a legolcsóbban eszközölök. Szíves bizalmat és pártfogást kér tisztelettel Golstein Karolina, Debrecen, Fő piac, Lamprecht palota.

— **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a legerősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Arasak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerertárban, Piac-utcán.

— **Az Arany Bika** kávéházban minden este olgányzene.

SPORT.

A debreceni szövetségi torna-ünnepély.

— Első nap. —

(Saját tudósítónktól.)

— május 26.

A „Magyarországi Tornaegyletek Szövetségében” lévő, az ország különböző részeiből a Debrecenben rendezett tornaünnepre érkező daliás tornász csapatok már ma péntek óta itt vannak Debrecenben, hogy összemérjék erejüket, ügyességüket a többi egyletekével. Debrecen közönsége szeretettel fogadta őket, bár ennek külsőleg való, nagyobb, impozánsabb mértékben való kimutatásától visszatartotta a ma temetett kath. püspök feletti szomorúság. Kedves tornász vendégeink nagyobb részt az egyes iskolában és magánházakban találtak szíves fogadtatást és elszállásolást.

A verseny első napja ma folyt le, melyen az előmérkőzések reggel 8 órától kezdődtek. Az előmérkőzés tárgya a füleslabdacapatok versenye volt, melyből a győztesen kikerülő a verseny második napján, vasárnap fogok döntő mérkőzésbe bocsátkozni.

A füleslabda verseny a Magyarországi Tornaegyletek szövetségének vándordíjért történik, melyet az Eperjesi Torna és Vivó egylet védelmez. A győztes csapat tagjai ezenkívül kis ezüst érmét kapnak.

A délelőtti folyamán érkezett viharfelhők és a zápor nem akadályozta a versenyzőket a mérkőzésben, sőt annál hevesebben dolgoztak minden oldalról.

A verseny első napjának lefolyásáról tudósításunk a következő:

Délelőtti előmérkőzések:

I. forduló.

1. Mérkőzésre a bizottságilag megejtett sorolás alapján kiállottak az „Eperjesi Torna és Vivó egyesület A) csapatja” a „Budapesti Posta és Távirat Tiszteletlőz Sport Egyletével. Az utóbbi egyesület a mérkőzésre nem jelenvén meg, győztesnek az Eperjesi Torna és Vivó Egyesületet nyilvánított.

2. Utánok a „Kassai Jogász Sport Egylet mérkőzése” következett volna a „Debreceni Torna Egyesület” tel. Minthogy azon-

ban a Kassai Sport Egylet nem jelent meg a versenyen, a Debreceni Torna Egyesület, mint győztes csapat maradt felszinen, bár tényleg nem versenyzett.

4. Az „Eperjesi Torna és Vivó Egyesület B) csapata” meg a „Budapesti Egyetemi Atlétikai Club” B) csapata mérkőzése az Eperjesi T. és V. E. B. csapatának győzelmével végződött.

5. A hogy a Testgyakorlók köre és az „Eperjesi T. és V. E.” A) csapatának mint az első mérkőzés győztes csapatának mérkőzéséből szintén az „E. T. és V. E.” A) csapata került ki győztesen.

A délelőtti előmérkőzés ezzel véget ért. A füles labda mérkőzés versenybírái voltak: Erdélyi Géza, a B. E. A. Cl. dr. Horvay Róbert a D. T. E. Iszer Károly a B. T. C. Kmettykó Lajos a kassai J. Sp. E. Pethé Ferenc az Ep. T. és V. E. Ruda Győző, és Tóth István a Bp. III. ker. T. és V. E. részéről.

Délutáni osztálymérkőzések:

II. forduló.

A délután folyamán lefolyt osztályozó mérkőzésben a délelőtti előmérkőzés győztes csapatai versenyeztek egymással, melynek eredménye a következő:

Kiállottak:

1. Az „Eperjesi Torna és Vivó Egyesület” A) csapata a „Budapesti Egyetemi Atlétikai Club” előmérkőzésben győztes A) csapatával.

A verseny a nézőközönség biztató taps viharai közben igen sokáig tartott, s vég-eredményében azzal végződött, hogy egyik csapat sem tudott a másikon felül emelkedni, s így hosszas küzdelem után az osztálymérkőzés eldöntetlen maradt. A mérkőző két csapat mindvégig egyenlően tartotta magát, s meddő mérkőzésük eredménye 9—9 pont mindkét részről.

2. Végeredményben döntő volt az „Eperjesi T. és V. E.” B) csapatának és a „Debreceni Torna Egyesület” mérkőzése. A küzdelemből Eperjes került ki győztesen. A gól-ok száma Eperjesnél 13, a Debreceni Torna Egylet 9-ével ellentétben.

Holnap az „E. T. és V. E.” A) csapatának és a „Bp. E. A. Cl. A.” csapatának újabb mérkőzése lesz, mivel mai mérkőzésük meddő maradt. Az e mérkőzésből győztesen kikerülő sapat fog aztán részt venni a vándordíj elnyerésért tartandó döntő mérkőzésben az „E. T. és V. E.” A) győztes csapatával.

A verseny mai napja ezzel véget ért.

Este fél 8 órakor az Arany-Bika szálló kisebbik termében a versenybíróknak alakuló gyűlése volt, 8 órakor pedig a Bika szálloda udvarkertjében vidám hangulatban lefolyt, s látogatott ismerkedési estélyt rendezett a tornaünnepély rendező bizottsága a vendégtornászok tiszteletére, melyen a mi trespédi korunk erős, izmos, tagbaszakadt testi és szellemi munkásai igen kedélyes hangulatban sokáig együtt maradtak.

TAVIRATOK.

Öngyilkos vasuti hivatalnok.

Kolozsvár, május 26. Az egyetemmen a mai szigorlatokon Navrati Ákos dr. tanár ismét megbuktatta Haury János nős vasuti hivatalnokot, aki királyi kegyelemből már negyedszer ment vizsgára. A szerencsétlen ember efeletti elkeseredésében revolvert rántott elő és a tanár szemeláttára halántékon lötte magát. Haldokolva szállították a kórházba. A tanár ellen a városban óriási a felháborodás. A lövés zajára összeszaladt ifjuság megakartta támadni a tanárt, aki csak sietve, kocsin tudott a hántalmazók elől megmenekülni. Az ifjuság a kocsit is üldözőbe vette, folytonosan abcugolva és legazemberezzve a tanárt.

Oroszországból.

Budapest, május 26. Szentpétervárról jelentik: A hivatalos lap szerint az 1905. év december óta száműzöttek száma 6825, a május közepéig fogságban lévőké 2627. Ezenkívül még 3311 egyént tartóztattak le politikai kényszerűségek miatt.

Budapest, május 26. Szentpétervárról távirtek: A kiewi fő kormányzó a belügy miniszter utasította, hogy engedje meg azon zsidóknak, a kik a fő kormányzó joghatósági területén nem a zsidók részére törvényesen kijelölt területen laknak, hogy a zsidó-kérdés megoldásáig továbbra is ott lakhassanak.

Fejtörő.**Számrejtvény.**

— Közli: **Kakas.** —

- 1, 2, 3. Rég letűnt rokonnép.
- 2, 3, 4. Egyik kis vármegyénk.
- 5, 6, 7, 8. Ez zenei műszó.
- 4, 2, 3, 5, 6. Hős és hangos szárnyas.
- 4, 7, 6, 8. Régi pénznem volt ez.
- 7, 4, 8. Nehéz ezt viselni.
- 1, 5, 6, 7. Humoros alak ő.
- 1, 2, 6, 7. Hívő török vágya.
- 1—8. Mindnyájuuk imája

(Megfejtését jövő vasárnapi számunkban közöljük. Mult vasárnapi számrejtvényünk megfejtése: „Költészet.”)

Szerkesztői-posta.

D. K. Szívesen elárulnánk Önnek annak titkát, hogy feltalálják-e valaha a kormányozható lég-hajó problémáját, egyelőre azonban magunk sem tudjuk hogy és mint lesz. A tudósok — az ember váll-lapockájából azt olvassák ki, hogy hejdan szárnyai voltak, de mivel idővel nem volt szüksége a repülésre, hát ez a testrészt elfajzott, kiveszett. A természet pedig csak oly képességekkel látja el az élő lényeket, a melyekre azoknak szüksége van. Ugyan csak úgy tud az ember, mint a hal, mert e nélkül beleveszne az áradatba. A levegőben egyelőre semmi dolgonk sem volt, így tehát a madaraknak nem igen fogunk oly konkurenciát csinálni, a minőt csinálnak a halaknak. Repülni tehát nem fogunk a magunk erejéből, ennél fogva a kormányozható lég-hajó problémájának megoldása felett kell a fejünket törnünk, hogy a szelekkel versenyre kelhessünk. A mit pedig az ember erősen akar, azt előbb-utóbb el is éri. Csak várni tessék még egy kicsit!

„Piros szegfű...“ „A tavasz.“ Gyöngék még ide nagyon a tailóra. 1—2 év múlva tessék jelentkezni.

Közgazdaság.**Déli jég- és viszontbiztosító társaság Triestben.**

A folyó hó 15-én Triestben megtartott közgyűlésen előterjesztett ürelői jelentésből kitűnik, hogy a jégbiztosítási üzlet az 1905. évben jelentékeny veszteséggel zárult, míg a tűzvizontbiztosítási ágazatban kielégítő eredmény mutatkozik.

A jégbiztosítási ágazatban 4 339,588 korona volt a díjbevétel, szemben az előző évi 4 103,525 koronával; a kárfizetések 4 725,662 koronát emésztettek fel, míg az 1904. évben e címen kifizetett összegek 2 971,386 koronára rugtak.

Tűz-vizontbiztosítási díjakból 2.136,117 korona folyt be az előző évi 2.121,401 koronával szemben, míg a károk az 1904. évben fizetett 1.417,984 koronával szemben 1 388,847 koronát igényeltek. A tűzdíj-tartalék minden tehertől mentesen a díjbevétel 50 százalékát teszi és 1.068 058 koronára rug.

A jégbiztosítási üzletben szenvedett veszteség, a tűz vizontbiztosításnál elért nyereség és az elhelyezett társasági alapok jövedelme folytán 173 877 koronára csökkent,

mely hiány az 1.650.000 korona értéket képviselő jég külön tartalékból történt elvétel útján nyert fedezetet. Az 1905 évre szóló szelvény 16 koronával váltatik be. — A társaság vizontbiztosítási alapjai 1905. december 31 én 6.478.799 korona értéket képviselnek és pedig: Teljesen befizetett részvénytőke 3 000.000 tőke tartaléklap 416 887 korona, jég — külön tartalék 1.356,123 korona, ár-felyamigadozási tartalék 242,140 korona, jég-díj-tartalék 395,590 korona, tűzdíj-tartalék 1.068,059 korona.

Déli Jég és Vizontbiztosító-**TÁRSASÁG**

magyarországi osztálya

Budapest. Váci-u. 20. sz. az „Adria“ bizt. társ. házában

Báró Podmaniczky Frigyes intéző.

Teljesen befizetett alaptőke 3,000.000 kor.

Tartalékok 6,478.798 ..

Ezen, a cs. és kir. szab. „Adria“ biztosító-társulat védnöksége alatt megalakult társaság biztosít különféle terményeket jégkár ellen a legkedvezőbb feltételek és a legjutányosabb díjak mellett.

Biztosítási ajánlatokat elfogadnak és felvilágosításokat készségesen adnak az „Adria“ biztosító-társulat“ összes vezér-, fő- és kerületi ügynökei.

Debreceni Vezérügynökség:

Leeszkay Ferenc Várady Ignác
titkár.

Öreg és ifju férfiaknak

ajánlatik az újabb és bővített kiadásban megjelenő mű: Dr. Müller egészségügyi tanácsosnak a **megzavart ideg- és szexuális rendszer** felől és annak gyökeres gyógyításáról írott könyve, tanulság céljából. Szabad küldés borítékban 1 kor. 20 fill. értékű bélyeg ellenében.

Curt Röber, Braunschweig.

László Zsigmond

allatorvosi
rendelő irodája

Deák Ferencz-u. 14 sz. I. em.

Elfogad: lépfene, sercegő üszök, sertés-orbánc elleni oltásokat.

Tavaszi és nyári idény 1906. évre.

VALÓDI BRÜNNI SZÖVEITEK.

Egy szelvény ára 3'10 mtr. (K 7.—, 8.—, 10.— jó(hosszú, teljes férfil- (K 12.—, 14.— jobb (valódi) tőnyre elegendő (kabát, (K 16.—, 18.— finom (valódi) nadrág és mellény) csak (K 21.— legfinomabb (valódi) yajlából.)

Egy szelvény fekete szalon öltönyre K. 20.—, valamint felöltő szövetek, turista-loden, selyem-kangarn stb., gyári árban az elismert szolid posztógyári raktár által

Siegel-Imhof, BRÜNN.

Minták ingyen és bérmentve. Mintaszerinti szállítással felelősséget vállalok. A magánvevőre óriási előnyök hárulnak, hogy szöveteket fenti cégnél közvetlen gyári piacon rendelheti.

Legdivatosabb

hosszuszáru

Selyem

Cérna

és

Bőr

keztük

óriási választékban

45 kr.-tól feljebb

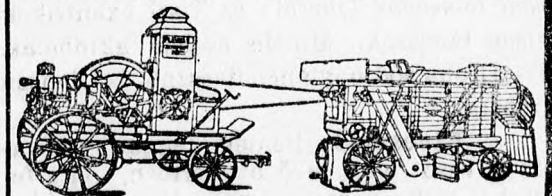
SCHÖN SÁNDOR

keztük- kötszer és orvosi műszertárban
Debrecen. Piac-u. 12. sz. Stencinger ház.
Uj női pipere tárgy „LUNA“ kötő.

Csak az eredeti

PLEWA-MOTOR

és lokomobil, nyersolaj, benzín és szivógáz-üzemre, biztosítja a legolcsóbb hajtóerőt a malomban és gazdaságban. — Szerkezete egyszerű, szilárd és tökéletes, bárki kezelheti, tartósabb a gőzgépeknél. — A nyers olaj üzemnél pénzügyöri (financ) ellenőrzés nincs.

Mindenféle **MOTOROK**

megtekinthetők üzemben.
Árjegyzék, költségvetés és egyéb felvilágosítás díjmentes.

Cím: **DÉNES B.** motorspecialista,
Budapest, V., Lipót-körút 15.

Belső Gazdasági Gépgyár RÉSZEKÉNY TÁRSULAT
BUDAPEST

Legtökéletesebb gőzcséplőkészletek, rendszerű — — — — —
úgyisintén macinjak (utí-mozdonyok) cséplés, vontatási és szántási célokra (a mozdony utánakaszott egy ölet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről

Csakis

Hölgyeket
érdekel!

Megnyilt
FODORA.

finom női szalonüzlete

Piac-utca 42. sz.

Lamprecht palota,
az udvarban jobbra.

■ Képviseli ■

Budapest

legelőkelőbb egyes cégeit, ugymint:

Neuman László szövetárúházát,

Fischer Simon selyemárúházát.

Herczeg és Garai blúz és angol kosztüm árúházát,

Fehér József hosi és házi ipar, menyasszonyi,
férfi és gyermek kelengye különlegességek készítőjét

A fentnevezett előkelő pesti cégektől
mesebeli szép tavaszi és nyári ujdonságaim vannak raktáron, ezenkívül a megnevezett cégek teljes nagy raktárunknak az óriási nagy mintagyűjteményeikkel rendelkezem — így a t. hölgyközönségnek kimondhatatlan nagy választék áll mindenben rendelkezésre, egybekötve kényelmükre is, mivel egy levelezőlapon való értesítés folytán bárhova, vidékre is, a teljes kollekciókkal és az összes modellekkel személyesen elmegyek.

Különféle finom bluzok és fehéreneműek minden méret után is készülnek

Naponta érkeznek

le Budapestről

ÚJ MODELLEK!

Friss

kókuszdiókból

lesz a

„Ceres“-ételzsír

előállítva, a legnagyobb tisztaság megőrése és az ált. o. gyógyszerész-egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett

Schicht György

„Ceres“ tápszerművek osztálya, Aussig Em

Óvó különlegességek, valódi francia amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban!

Orvosilag ajánlva!

Föltétlen biztos

Ára: korona értékben tucatonként 2, 4, 6, 8, 10, 12
Eddig felülmulhatatlan ered. amerikai ujdonság

„Silk Finish Nevetear“

Rendkívüli finomsága és nyújthatósága folytán teljes biztonságot nyújt. — Ára tucatonként kor 10—12 Bouts-americans (rövid mag-övszer), tucatonként 6, 8, 10. Női övszer „Pessarium oculisum“, Mensinga tanár szerint, orvosi rendeletre. Ára 3—5. Valódi francia óvó biztonsági szivacsok (safe ty-sponges) ára tucatonként 6—12 korona

Uj!

Auto vaginal spray! a legbiztosabb és legkényelmesebb női védőkülönlegesség. Sok ezer elismerő nyilatkozat!
Ára 15 korona.

Óvás!

Ne engedje magát befolyásítani olcsóbb árú által, mert csakis valóban eredeti amerikai óvszerek felelnek meg a célnak!!!

Havibajkötők „Diana óv“.

Haskötők! (lógó has, köldök, sérv vagy gyomorbaj ellen!) (Női kiszolgálás.)

Gumi-gőresér harisnyák, értágulás, dagadt láb és gyermek láb ellen. — Mindennemű, a betegség ápoláshoz és beteg kényelemhez szükségesség higiénikus eszközök eredeti gyári árak mellett

Kérjen ingyen és bérmentve a legújabb kimenetű árjegyzéket zárt borítékban, titoktartás mellett.

Keleti J.

orvosi műszergyáros

BUDAPEST, IV. ker.

Koronaherceg u. 27/B

a főisztelendő szervita rend zárda palotájában.

Gyár: Bpest. Központi városház Alapított 1878

MINIMAX, MINIMAX.

A legtöbb tüzesetek a nyári idényben esnek.

Ha minden háznál, üzlethelységben, szállodákban, csak **Minimax** tűzoltó készülék volna nagy tűzkárok lennének elkerülhetők.

„Minimax“ szab. tűzoltó készülékek egyedüli raktára

TÓTH GYULA

vaskereskedő,

DEBRECZEN, Városháza.

Az 1902. pozsonyi kiállításon is kiválóan jó gyártmányért 2 oklevéllel kitüntetve.

GNOM benzin-motor és GNOM szivó-gázmotor.

Okleveles gépész felesleges.

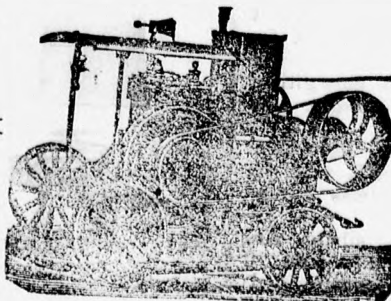
Könnyen kezelhető.

Óra- és lóerőnként csak 3 fillér

Villanyos gyújtással.

Olcsóbb a gőzgépnél.

3000-nél több üzemben.

Üzemben megtekinthetők

Kenitzer Gyula Debrecen, fegyverneki uradalmában. Feldmann József, nyiracsádi uradalma. — Nagy Gábor, Nagykágya, Báró Wildburg E. uradalma

B. Illye.

Oberurseli motorgyár részvénytársaság

Oberursel, a majnai Frankfurt mellett.

Iroda s raktár: Budapest, VI., Ó-utca 6. szám.

Teljesen pótolják
a külföldi likőröket

Schrank Béla

őzerőre berendezett
likörgyárának

elismert jó gyártmányai

Esztergomban.

Legnagyobb versenyképesség!

Képviselve: Gedő Adolf,
Debrecen.

Különleges gyártmány:

Triple Sec

„Comme il faut“.

Világgyógy: „Körösvirág“

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régiónak bizonyított háziorvos, mely már több mint 30 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvényesnél, csúsznál és meghűlésekben bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan áruvet fogadjunk el, amely a „Horgony“ védjegyével és a Richter orvosi jegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és egyszerűen minden gyógyszerárban kapható. — Forgalmaz: Richter Gyógyszerüzem, Budapestban.

Richter Gyógyszertára
az „Arany orcsóláshoz“, Prágában.
Készlet: 1000 db. Kiszámlázási száma: 1200.

Erdőbénye-Gyógyfürdő.

Zemplénnvármegyében. — Tokaj hegyalján.

Szél és pormentes erdős völgykatlanban 227 m. tengeri szín feletti magasságban.
Fürdőidény: **Május 24-től Szeptember 15-ig.**

Vize kitűnő hatásmú, gazdag vas- és timsó tartalmánál fogva: a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, reumatikus és kőszvényes bántalmakban szenvedők részére.

Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és különösen maralikus bajokban szenvedők részére.

Posta és táviró állomás Erdőbénye. Táviratok telefonon adatkak át a fürdőtelepre és telepről. — Posta küldemények naponkint egyszer szállíttatnak ki a telepre és telepről.

Vendéglős **Bock Imre** Sátoraljuj helyből, a kinél kitűnő és jutányos étkezés és kifügastalan kiszolgálat lelhető.

Külön izraelita vendéglő és jó vendéglős.

Allandóan a telepen lakó fürdőorvos **Dr. Asztalos Kálmán** Erdőbényéről. Vasúti állomás: személyvonatokhoz „Erdőbénye-fürdő“ megállóhely; — gyorsvonatokhoz „Liszka—Telesva“ állomás, a honnan és a hova hatóságilag megállapított szállítási tarifa mellett, bérkocsí közlekedés van berendezve.

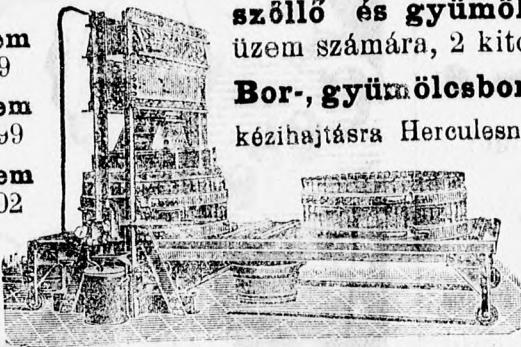
A fürdő házilag van kezelve.

Fürdő leirást kívánatra küld

a fürdőigazgatóság.

HYDRAULIKUS SAJTÓK

Arany érem
Szeged 1899
Arany érem
Budapest 1899
Arany érem
Pozsony 1902

hydraulikus
sajtóért.

szőlő és gyümölcsmust sajtolásra a nagy üzem számára, 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat

kézihajtásra Herculesnyomerő szerkezettel fa- vagy vassanyérral — Gyümölcs- és

szőlő-őrleket, bogyzógépeket,

Gyümölcs-aszaló készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben.

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, III.

különlegességi gyár gyümölcserőtelkesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Megrendelések idejekorán kérének.

Szobránc

GYÓGYFÜRDŐ
Ungmegyében

Glaubersós, hideg kénes sós víz.

Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig. Előidény: május 15-től június 15-ig. Utóidény: augusztus 15-től szeptember 15-ig. 30. árrendelvényvel a lakásoknál.

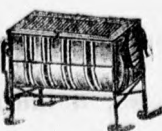
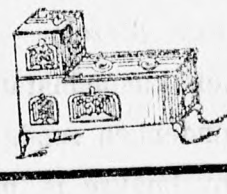
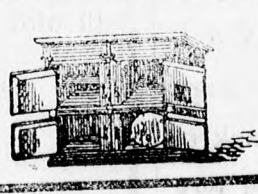
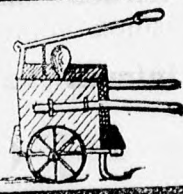
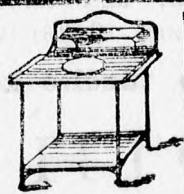
Ezen a maga nemében táratlan gyógyvíz, mint ivógyógymód iztos segélyt nyújt gyomor- és bélbajoknak a hasi pangásoknál, mákos székrekedésekben, enyhén, előlag hat. Vértóvadásoknál, szélcsüések, hűdések, gutaütési rohamok al vér-evonólag, felszívólag hat, csúszos és kőszvényes bántalmaknál e kór okozta erjedési termékekre, lerakódásokra az ízületekben azok olóására és kikészöbölésére hat. Kővérség, szívvelhújasodás ellen cukorbetegségeknél, vesebalkoknál, ugy a cukor-és fenérjekiválat gyorsan és kedvező befolyásolja.

Mint fürdő különféle izzadmányokat, daganatokat, ízületi és csontbántalmakat, csontszut kedvezően oszlatja. Görvély kóros daganatok, fekélyek ellen, méh- és méh közötti izzadmányok hashártya-izzadmányok felszívódását elősegíti a legkülömbfélék makacs, idült bőrbetegségek ellen bántalmat gyorsan hat.

Vasúti állomás: az Altöldről és Pest felől jövéknek Ungvár, a felvidék és illetve Kassa felől jövéknek Nagy-Mihály, honnan kenyelmes bérkocsiben 1 és 1/4 óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára 1 nagy láda 40 üveggel 14 korona, kis láda 20 üveggel 8 korona. A víz a vasuton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozódások: „Szobránc gyógyfürdő igazgatóságának Szobránc gyógyfürdő“ címzendők Posta-és táviró állomás helyben. A fürdő igazgató: orvos: Dr. Russy Gábor Lajos.
A fürdő igazgatósága.

Tavaszi idény.

Építkezéshez: **vasgerendák, porcellan és vaskályhák, konyhák.** Építkezési vasalások. **Méhészeti cikkek és sze számok, minden iparágához, fürdő-kádak, jég szekrények, vasbutorok, gyermek-kocsik, kertészeti felszerelések, kerti padok és butorok, Minimax tüzoltó készülék, Önműködő ajtózárok, kerítésnek való tuskés sodrony és sodrony fonat.**

Toth Gyula

vasnagykereskedő, Debrecen, 20 és 27.

